

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu w sprawie ustalenia założeń do sporządzenia Planu Urządzenia Lasu wraz z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania tego planu na środowisko dla Nadleśnictwa Brodnica wg stanu na 1.01.2025 r.

Komisja Założeń Planu dla Nadleśnictwa Brodnica zwołana została w dniu 16 września 2022 roku przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

W posiedzeniu Komisji udział wzięli:

Bartosz Pewniak	- Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Toruniu – przewodniczący
Marcin Polewczyk	- Gł.. Spec. SL w Wydziale Urządzania Lasu DGLP
Jarosław Molendowski	- Nadleśniczy Nadleśnictwa Brodnica
Jan Frankowski	- Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Toruniu
Michał Piotrowski	- Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Toruniu
Maciej Kuss	- Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej RDLP w Toruniu
Piotr Fleischer	- St. Spec. SL w ZOL w Gdańsku
Magdalena Pacuk	- Gł. Spec. w Wydziale Ochrony Przyrody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Małgorzata Wenda-Klajst	- St. Spec. w Wydziale Ochrony Przyrody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Dariusz Gnaciński	- z-ca nadleśniczego Nadleśnictwa Brodnica
Jolanta Zabrocka	- Gł. księgowa Nadleśnictwa Brodnica
Edyta Blank-Tadra	- Wydział Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Brodnicy
Krzysztof Puwalski	- Naczelnik Wydziału Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim
Marzena Hartka	- Urząd Gminy w Zbicznie
Edyta Jarzębowska	- Urząd Gminy w Kurzętniku
Arkadiusz Zaleski	- Urząd Gminy w Kurzętniku
Marek Czarnecki	- Urząd Miasta i Gminy Jabłonowo Pomorskie
Paweł Klonowski	- Wójt Gminy Bobrowo
Lucjan Seliga	- właściciel Ośrodka Bachotek

Bartosz Seliga	- właściciel Ośrodka Bachotek
Krzysztof Natucki	- zastępca Komendanta Powiatowego PSP w Brodnicy
Ryszard Nowaczyk	- Inżynier Nadzoru w Nadleśnictwie Brodnica
Paweł Prucnal	- Inżynier Nadzoru w Nadleśnictwie Brodnica
Joanna Krzysiak-Kleczka	- St. Spec. SL ds. stanu posiadania w Nadleśnictwie Brodnica
Dorota Rutecka	- St. Spec. SL ds. gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Brodnica
Borys Szpryngwald	- St. Spec. SL ds. LMN, GIS, administrator SILP w Nadleśnictwie Brodnica
Monika Gnacińska	- St. Spec. SL ds. zagospodarowania lasu i BHP w Nadleśnictwie Brodnica
Janusz Nosowicz	- St. Spec. SL ds. urządzania lasu w RDLP w Toruniu – protokolant

zaproszeni do udziału w pracach Zespołu Lokalnej Współpracy:

Katarzyna Czubachowska - Brodnicki Park Krajobrazowy

Spotkanie rozpoczął nadleśniczy Nadleśnictwa Brodnica pan Jarosław Molendowski ogólnym przywitaniem przybyłych gości, po czym oddał głos przewodniczącemu Komisji Panu Bartoszowi Pewniakowi - Zastępcy Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Toruniu.

Bartosz Pewniak ponownie przywitał wszystkich obecnych na posiedzeniu Komisji Założeń Planu oraz zapoznał z celem sporządzania, rangą i znaczeniem planu urządzenia lasu. Podkreślając rosnące znaczenie pozaprodukcyjnych funkcji lasów, przybliżył nowe zarządzenie nr 58 DGLP z dnia 05.07.2022r. w sprawie wprowadzenia wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych, zgodnie z którym na posiedzeniu KZP zostanie zawiązany Zespół Lokalnej Współpracy przy Nadleśnictwie Brodnica (dalej Zespół), jako uzupełnienie obligatoryjnych konsultacji społecznych wynikających z przepisów prawa w trakcie tworzenia projektu planu urządzenia lasu (dalej PUL). W oddzielnym piśmie z informacją o KZP, zaproszono do współpracy w Zespole przedstawicieli pięciu organizacji. Na posiedzenie przybyła tylko jedna osoba reprezentująca Brodnicki Park Krajobrazowy. Bartosz Pewniak uznał Zespół Lokalnej Współpracy przy Nadleśnictwie Brodnica za zawiązany. Pozostałe osoby będą zapraszane na kolejne spotkania Zespołu. Skład Zespołu, którego dalszą pracę będzie koordynował nadleśniczy, pozostaje otwarty przez cały okres jego funkcjonowania. Zgodnie z ww. zarządzeniem Nadleśniczy przedstawił propozycję obszarów leśnych o zwiększonej funkcji społecznej, z podziałem na strefę intensywnego oraz zrównoważonego oddziaływania społecznego. Wyjaśnił, że strefy będą się różniły sposobem zagospodarowania,

uwzględniającym główny cel ich powołania tj. zachowanie krajobrazu leśnego oraz spowolnienie następujących w nim zmian przy zapewnieniu trwałości lasu. Komisja wstępnie zaakceptowała projekt tych obszarów, który w oparciu o konsultacje z powołanym Zespołem, po zakończeniu prac terenowych w ostatecznym kształcie zostanie przyjęty do projektu PUL.

Następnie przewodniczący komisji przekazał głos referentom i koreferentom.

Po przedstawieniu w formie prezentacji referatu przez Nadleśniczego głos zabrał Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi pan Jan Frankowski. W koreferacie naczelnik skupił się na kwestiach rozbieżnych z referatem. W czasie koreferatu na bieżąco w toku dyskusji ustosunkowywano się do poszczególnych punktów, przewidzianych w § 126 instrukcji zarządzania lasu dotyczącego organizacji KZP.

Przedstawiciel DGLP przypomniał aby w projekcie PUL nie ujmować informacji dotyczących drzewostanów objętych kryteriami certyfikatu, gdyż nie są one przedmiotem planowania urządzeniowego. Aby w bazie SILP zostały zachowane ww. informacje - zaktualizowane o ewentualne nowe adresy leśne, jedynie w bazie Taksator należy je zamieścić wykorzystując funkcję „Grupy”. Przedstawiciele Nadleśnictwa Brodnica wnioskowali aby wykonawca zaktualizował wszystkie leśne obszary funkcjonalne, wizualizowane w programie Taksator funkcją „Grupy”.

Ponieważ zarządzenie nr 58 DGLP z dnia 05.07.2022r. nie precyzuje sposobu powoływania ani działania Zespołów Lokalnej Współpracy, Marcin Polewczyk zwrócił uwagę aby na stronach BIP regionalnych dyrekcji LP czy nadleśnictw nie podawać informacji z nimi związanych.

Aktualny właściciel Ośrodka Bachotek poinformował o problemie związanym ze stanem prawnym, dotyczącym granicy Ośrodka. Dwa narożniki domków znajdujących się na jego terenie nachodzą powierzchnią kilku arów na teren zarządzany przez nadleśnictwo. Przewodniczący Komisji stwierdził, że bez szczegółowego rozeznania sprawy pod względem formalno-prawnym nie da się rozwiązać problemu i polecił niezwłocznie się tym zająć.

Odnosnie obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód przedstawiciel ZOL w Gdańsku wyjaśnił, że uporczywe występowanie szkód jest przypisane do szkód wieloletnich, nawracających i wymagających zastosowania dodatkowych, niestandardowych zabiegów a zawarte w referacie nadleśniczego obszary występowania szkód biotycznych i abiotycznych takiego charakteru nie mają. Zaobserwowane w oddziale 73 i 74 Leśnictwa Górale na gniazdach dębowych oraz podsadzeniach bukowych szkody od chrabąszcza, zostały podczas lustracji terenowej potwierdzone przez ZOL w Gdańsku. Zdaniem ZOL na razie nie można mówić o uporczywym charakterze tych szkód, jednak należy je corocznie obserwować, monitorować okres rójki i w razie konieczności podjąć zwalczanie. Należy

informacje o nich przekazać wykonawcy, aby razem z innymi uszkodzeniami poddał je szczególnej obserwacji i ocenie podczas taksacji.

Na zapytanie Zastępcy Komendanta Powiatowego PSP w Brodnicy pana Krzysztofa Natuckiego o aktualną kategorię zagrożenia pożarowego, naczelnik Jan Frankowski wyjaśnił, że wraz z nowym PUL będzie ponownie ustalana kategoria oraz, że prawdopodobnie nadal pozostanie III.

Nadleśniczy poinformował o wydanym zakazie wstępu do lasu w Leśnictwie Szabda na obszarze ok. 500 ha, ze względu na niebezpieczeństwo występowania niewypałów. Nadleśnictwo poszuka wykonawcę do rozminowania terenu w całości lub etapami.

Naczelnik Wydziału Hodowli Lasu pan Maciej Kuss poinformował, że w związku ze wznowieniem hodowli jesionu na szkółkach z nasion wyselekcjonowanych, zdrowych drzew, należy ujmować ten gatunek w projektowaniu składu gatunkowego upraw, zwłaszcza na siedlisku Lw i OLJ z zastosowaniem grupowej formy zmieszania. Wniósł również aby ze względu na lepszą udatność, w odnowieniach stosować głównie dąb szypułkowy z palowym systemem korzeniowym – ze szkółki kontenerowej.

Na koniec Janusz Nosowicz zapoznał z wytycznymi dotyczącymi zadań ochronnych, wynikających z zatwierdzonych PZO dla obszarów Natura 2000 oraz omówił sposoby ich realizacji.

Po zapoznaniu się z referatem i koreferatem w wyniku dyskusji ustalono:

Część A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędniowych

A1. Prace siedliskowe

Typ siedliskowy lasu (TSL), stan siedliska (rozumiany jako stan TSL) oraz glebę (typ, podtyp, gatunek) należy opisywać w oparciu o obowiązujący operat glebowo-siedliskowy, sporządzony wg stanu na 01.01.1998 roku. Nazewnictwo, symbolikę i kryteria należy dostosować do aktualnej klasyfikacji gleb leśnych ujętej w części II instrukcji urządzania lasu – *Instrukcja wyróżniania i kartowania w Lasach Państwowych typów siedliskowych lasu oraz zbiorowisk roślinnych Warszawa 2012*. Dla gruntów nie ujętych w operacie glebowo-siedliskowym, wykonawca w ramach zlecenia wykona diagnozę oraz opis gleby i siedliska.

Kody siedlisk przyrodniczych oraz ich stan zachowania, w opisie taksacyjnym zamieszczać tylko dla siedlisk przyrodniczych opisanych w PZO dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Brodnicka” PLH040036, „Dolina Drwęcy” PLH280001 i „Ostoja Lidzbarska” PLH280012, w PO rezerwatów przyrody oraz zweryfikowanych siedliskach przyrodniczych poza obszarami Natura 2000. Nadleśnictwo niezwłocznie zleci weryfikację siedlisk

przyrodniczych poza obszarem Natura 2000, zgodnie z metodyką opracowaną przez Wydział Ochrony Lasu RDLP w Toruniu, uzgodnioną z RDOŚ w Bydgoszczy.

W pracach taksacyjnych nie należy ujmować niezweryfikowanej bazy „INWENT”.

A2. Prace przygotowawcze

Wykonawca prac urzędniowych uwzględni oraz zaktualizuje dane dotyczące obszarów i obiektów chronionych, w tym zabytków i miejsc pamięci. Aktualizację należy sporządzić w oparciu o obowiązujące akty prawne, informacje od RDOŚ w Bydgoszczy i Olsztyna, nadleśnictwa oraz wyniki taksacji. RDLP przekaze Wykonawcy dokumentację przyrodniczą jaką otrzymała od RDOŚ w Bydgoszczy i Olsztynie.

Komisja przyjęła wstępną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu przedstawioną przez nadleśnictwo, za wyjątkiem lasów ochronnych.

Komisja uznała potrzebę aktualizacji zasięgu lasów ochronnych, określonych Zarządzeniem nr 57 MOŚZNiL z dnia 01.03.1995r. oraz Decyzją MŚ z dnia 22.12.2014r. dotyczącą dodatkowego uznania za ochronne powierzchni wszystkich lasów w obszarach Natura 2000 w kategorii „cenne fragmenty rodzimej przyrody”. Wykonawca PUL po wykonanej taksacji, w uzgodnieniu z nadleśnictwem i RDLP w Toruniu sporządzi dokumentację do wystąpienia nadleśniczego do poszczególnych Rad Gmin, w sprawie zaopiniowania uznania za ochronne lasów na terenie Nadleśnictwa Brodnica. Nie zaliczać do lasów ochronnych całych obszarów Natura 2000 a jedynie te lasy, które autentycznie wymagają objęcia ochroną zwłaszcza: wodochronne, glebochronne, GPW czy cenne przyrodniczo i kulturowo. RDLP w Toruniu złoży dokumentację do Dyrektora Generalnego LP, który wystąpi do ministra właściwego ds. środowiska z wnioskiem o uznanie lasów za ochronne, w oparciu o zaktualizowane dane urzędniowe. Opinie Rad Gmin dotyczące wnioskowanych lasów nadleśnictwo zobowiązane jest dostarczyć do RDLP w Toruniu do końca kwietnia 2024 roku.

W ramach prac przygotowawczych nadleśnictwo przeanalizuje przebieg i czytelność granic użytków ekologicznych a w przypadku stwierdzenia znacznych różnic zleci pomiar geodezyjny oraz wystąpi do Rad Gmin o aktualizację zarządzeń zatwierdzających.

Do gruntów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego należy zaliczyć:

- lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych (całoroczne strefy ochrony)
- drzewostany cenne przyrodniczo wg wykazu przekazanego przez nadleśniczego.
- lasy w rezerwatach przyrody, dla których PO nie przewiduje pozyskania drewna.
- chronione siedliska przyrodnicze w obszarze Natura 2000, dla których PZO nie przewiduje żadnej formy pozyskania drewna

Wykonawca prac urzędniowych uwzględni oraz zaktualizuje informacje zebrane przez nadleśnictwo, dotyczące założeń polityki zagospodarowania przestrzennego oraz informacji dotyczących realizowanych oraz planowanych inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym wymienionych w referacie.

Wykonawca zaktualizuje wszystkie leśne obszary funkcjonalne, wizualizowane w programie Taksator funkcją „Grupy”, w tym drzewostany objęte kryteriami certyfikatu.

Wszystkie grunty w zarządzie Nadleśnictwa Brodnica posiadają księgi wieczyste (KW na 100% powierzchni). Grunty sporne nie występują.

A3. Formy przekazania baz danych

Plan urządzenia lasu wykonany zostanie wg stanu na 1 stycznia 2025 roku. Pracami urzędniowymi objęte zostaną grunty ujęte na kopiach dokumentów ewidencyjnych zgodnych z aktualnym rejestrem gruntów nadleśnictwa. Nadleśnictwo prześle wykonawcy planu urządzenia lasu kopię danych z zakresu ewidencji gruntów zaktualizowaną w SILP - LAS wraz z bazą geometryczną w standardzie LMN. Protokolarne przekazanie wykonawcy projektu planu wszystkich niezbędnych danych z zakresu ewidencji gruntów oraz zaktualizowanego stanu lasu odbędzie się w drodze importu danych opisowych i danych geometrycznych (tzw. geobazy) z bazy SILP-LAS do programu TAKSATOR, zgodnie z Zarządzeniem nr 13 DGLP z dnia 20.03.2007r. oraz „Instrukcją przenoszenia informacji pomiędzy PUL i bazą LAS nadleśnictwa” rekomendowaną do stosowania pismem DGLP z dnia 26.05.2014r. (zn. spr. ZU-7019-28/14), po aktualizacji bazy SILP LAS i LMN za 2022 rok, do końca marca 2023 r.

Nadleśnictwo wstrzyma obrót gruntami w okresie 01.07-31.12.2024 r.

Rozbieżności pomiędzy otrzymanymi danymi ewidencyjnymi gruntów nadleśnictwa a stanem faktycznym na gruncie, zostaną zgłoszone nadleśniczemu w formie wykazu rozbieżności na bieżąco w trakcie taksacji. Usunięcie rozbieżności wykonać należy do czasu odbioru prac terenowych.

Określanie rodzajów powierzchni w opisie wydzielenia powinno być zgodne ze słownikiem zamieszczonym w zarządzeniu DGLP nr 2/2019 z dnia 10 stycznia 2019 r. (znak.ES.2240.4.2018) w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów gruntów i innych nieruchomości w LP.

A4. Korekta podziału powierzchniowego oraz oznaczenie granic oddziałów

Zachować dotychczasowy podział powierzchniowy wraz z numeracją oddziałów. Wykonawca w maksymalnym stopniu zachowa aktualny podział wyłączeń taksacyjnych

(adresów leśnych), zwłaszcza we wszystkich prawnie chronionych obszarach jak: rezerwaty, użytki ekologiczne czy grunty z wartością księgową.

Wykonawca PUL w czasie taksacji zinwentaryzuje słupki oddziałowe i naniesie je na odrębną mapę przeglądową z podziałem na: istniejące, brakujące i przewrócone.

Podczas prac taksacyjnych nie należy zmieniać powierzchni oraz łączyć z innymi wydzieleniami, wyłączenia posiadające wartość księgową. Wyłączenia z wartością księgową (Tabela 1) stanowić powinny osobne wydzielania.

Tabela 1. Wyłączenia z wartością księgową

Lp.	Adres leśny	Działka leśna	Rodzaj powierzchni	Powierzchnia (ha)	Wartość
1.	12-01-12-02-276-a	2516/8	D-STAN	1,9184	35000,00
2.	12-01-1-02-276--c	2516/8	DROGI L	0,0300	999,00
3.	12-01-1-01-287-m	176/3	D-STAN	5,6867	139505,00
4.	12-01-3-16-243-k	111/1	D-STAN	2,3900	69207,00
5.	12-01-3-16-243-j	112/1	D-STAN	5,2600	152313,00
6.	12-01-2-06-84-p	7084/7	D-STAN	0,5386	14580,00
7.	12-01-1-04-157-cx	7157/4	D-STAN	0,4300	27500,00
8.	12-01-1-04-157-bx	7157/5	D-STAN	0,2000	27500,00
9.	12-01-1-04-157-y	7157/6	D-STAN	1,5803	8771,00
10.	12-01-1-04-157-z	7157/6	D-STAN	2,9997	12500,00
11.	12-01-1-04-157-ax	7157/6	BAGNO	0,3200	6229,00
12.	12-01-2-10-121-j	7121/2	D-STAN	1,3047	15000,00
13.	12-01-2-10-121-l	7121/2	D-STAN	1,5998	9650,00
14.	12-01-2-10-121-k	7121/2	D-STAN	0,8455	15000,00
15.	12-01-2-08-139-l	7139/4	D-STAN	1,1100	39650,00
16.	12-01-2-08-169-m	369	D-STAN	2,9800	85730,00
17.	12-01-2-05-196-p	7196/4	D-STAN	0,6000	27500,00
18.	12-01-2-05-196-p	7196/5	D-STAN	0,5000	27500,00
19.	12-01-2-08-177-g	7177/2	D-STAN	1,1238	39650,00
20.	12-01-2-08-183-i	7183/4	D-STAN	0,8360	27500,00
21.	12-01-1-04-68-g	3068/11	D-STAN	0,7679	15304,00
22.	12-01-1-04-68-b	3068/12	D-STAN	1,2826	19679,00
23.	12-01-1-04-68-b	3068/13	D-STAN	1,2428	24017,00
24.	12-01-1-04-174-g	193	D-STAN	2,5600	95942,02
25.	12-01-2-06-20-m	421/4	D-STAN	2,4197	107490,00
26.	12-01-2-06-20-n	421/4	PS V	0,0613	113,05
				40,2678	1037600,07

Grunty nowo przejęte należy włączać do sąsiadujących oddziałów. W razie konieczności utworzenia nowego oddziału, należy go nazwać tak jak oddział sąsiedni z dodaniem dużej litery alfabetu.

Wykonawca w maksymalnym stopniu zachowa aktualny podział oraz numerację wyłączeń taksacyjnych (granic wydzieleń), zwłaszcza we wszystkich prawnie chronionych obszarach jak rezerwaty, użytki ekologiczne, strefy ochrony gatunkowej i siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony. Wnosi się, aby w programie TAKSATOR, została zachowana pełna historia przy łączeniu lub dzieleniu wydzieleń.

A5. Oznaczenia niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w PUL gruntów stanowiących współwłasność.

Przebieg wydzieleń taksacyjno – siedliskowych o mało wyraźnych granicach oznaczyć na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” oraz znakami kierunkowymi wykonanymi ośnikiem na korze lub farbą (spray) w przypadku cienkiej kory.

Na terenie Nadleśnictwa Brodnica nie ma gruntów stanowiących współwłasność.

A6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych

Wykonawca prac urzędzeniowych wykorzysta najnowsze ortofotomapy oraz pozostałe dane z bazy BDOT otrzymane od RDLP w Toruniu. Materiały i dane w postaci zdjęć lotniczych i numerycznego modelu terenu winny być przez Wykonawcę wykorzystane na etapie prac przygotowawczych, jako baza wyjściowa do weryfikacji terenowej, głównie takich elementów jak: granice wydzieleń leśnych i pnsw oraz przebieg obiektów liniowych.

A7. Ujmowanie cech drzewostanów.

Cechy drzewostanów należy opisać dla poszczególnych wydzieleń zgodnie z §26 IUL, jeżeli są wystarczająco udokumentowane oraz uzgadniać z nadleśnictwem na etapie prac terenowych i końcowo po ich zakończeniu. Szczególną uwagę wykonawca zwróci na następujące cechy:

- pochodzenie z odnowienia naturalnego (dla całego lub części pododdziału)
- uprawy i młodniki po rębni złożonej,
- drzewostany z zalesień porolnych
- drzewostany wyżywicowane,
- drzewostany odroślowe,
- ostoje zwierząt chronionych
- otuliny wyłączonych drzewostanów nasiennych, szkółek, plantacji nasiennych, rezerwatów i ośrodków wypoczynkowych
- uprawy pochodne i bloki upraw pochodnych
- WDN
- GDN
- drzewostany przedplonowe
- drzewostany obcego pochodzenia

A8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Nie projektować jednostek kontrolnych.

A9. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów.

Zgodnie z § 40 pkt.6 i 7 instrukcji u.l. drzewostany kwalifikujące się do przebudowy grupować następująco:

A- Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu;

B- Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidzianą w następnym 10-leciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych;

C- Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych.

Do grupy A w pierwszej kolejności zaliczać drzewostany:

- sosnowe, w trzecim stopniu zgodności z TD oraz obcego pochodzenia;
- od II klasy wieku, trwale uszkodzone (ponad 50% uszkodzeń),

Do grupy B w pierwszej kolejności zaliczać drzewostany:

- o składzie gatunkowym niezgodnym z TD, które nie osiągnęły jeszcze wieku rębności
- uszkodzone od wiatru z projektowaną lub zainicjowaną już przebudową, wymagającą jej kontynuacji cięciami przedrębnymi i pracami odnowieniowymi

Do grupy C należy zaliczać osłabione, przeredzone drzewostany IIb i IIIa klasy wieku na siedlisku BMśw, LMśw, Lśw i OLJ, uszkodzone od wiatru – do przebudowy poprzez wprowadzanie podsadzeń produkcyjnych, dolesień luk i przeredzeń.

Wykaz drzewostanów (wraz z ich powierzchnią) zaproponowanych do przebudowy wykonawca uzgodni z nadleśnictwem w trakcie prac terenowych i przedstawi do akceptacji podczas odbioru prac terenowych.

A10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

W drzewostanach w KO i KDO po wykonanych cięciach, należy przyjąć zwiększenie powierzchni odnowień z tytułu przewidywanych uszkodzeń o 10%.

A11. Dodatkowy pomiar drewna martwego

Inwentaryzację drewna martwego na powierzchniach próbnych kołowych, wykonać zgodnie z §62 IUL na co 10-tej powierzchni próbnej.

A12. Sporządzenie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych oraz mapy sytuacyjnej.

Mapy gospodarcze, gospodarczo-przeglądowe, przeglądowe i sytuacyjne sporządzić na bazie LMN zgodnie ze standardem LMN. Zakres tematyczny map, szczegóły sytuacyjne zamieszczone na mapach, sposoby ich prezentowania jak również zakres obiektów

obligatoryjnych, wykonać zgodnie z „Instrukcją techniczną sporządzania i wydruku map leśnych”, stanowiącą część III „Instrukcji urządzania lasu”.

Na wszystkich mapach należy drukować kasowniki dla elementów liniowych.

Mapy gospodarcze wykonać wg dotychczasowego podziału na arkusze map gospodarczych w skali 1:5000 i w formacie A1.

Mapy gospodarczo-przeładowe leśnictw wykonać w skali 1:10000. Mapy przeładowe wykonać w skali 1:20000. Mapy sytuacyjne i sytuacyjno-przeładowe w skali 1:50000.

Mapy przeznaczone dla nadleśnictwa:

1. Mapy przeładowe:

- drzewostanów (po 3 egz. na każdy obręb , w tym po 2 egz, zafoliowane i podklejone na płótnie)
- siedlisk leśnych typy siedliskowe lasu (po 1 egz. na każdy obręb)
- cięć rębnych (po 3 egz. na każdy obręb , w tym po 2 egz, zafoliowane i podklejone na płótnie)
- obszarów chronionych i funkcji lasu (po 3 egz. na każdy obręb, w tym 1 egz. jako załącznik do Prognozy oddziaływania na środowisko)
- ochrony przeciwpożarowej (po 3 egz. na każdy obręb)
- gospodarki łowieckiej (po 1 egz. na każdy obręb)
- ochrony lasu (po 1 egz. na każdy obręb)
- zagospodarowania rekreacyjnego (po 2 egz. na każdy obręb)
- walorów przyrodniczo-kulturowych (po 2 egz. na każdy obręb)
- nasiennictwa i selekcji (po 2 egz. na każdy obręb)
- z podziałem na arkusze map gospodarczych w kolorze (po 1 egz. na obręb)
- „czyste” (po 5 egz. na każdy obręb)

2. Mapy gospodarczo-przeładowe dla każdego leśnictwa, zbiorczo w twardych futerałach formatu A4 lub A5:

- drzewostanów i projektowanych cięć (15 leśnictw po 1 egz. podklejonym na płótnie i zalaminowanym)
- siedlisk typy siedliskowe lasu (15 leśnictw po 1 egz. podklejonym na płótnie i zalaminowanym)
- obszarów chronionych i funkcji lasu (15 leśnictw po 1 egz. podklejonym na płótnie i zalaminowanym)
- „czyste” (15 leśnictw po 1 egz.)

3. Mapy gospodarcze z naniesionymi i opisanymi działkami ewidencyjnymi i zrębowymi z wykazu cięć oraz użytkami, w jednej sztywnej teczce:

- wg arkuszy (po 1 egz.) w formacie A1
- 4. Mapa sytuacyjna/sytuacyjno-przeładowa:
  - obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa (2 egz.)
  - obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa z nadaną kolorystyką dla poszczególnych leśnictw (1 egz.)
  - obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa z podziałem na leśnictwa oraz nadaną kolorystyką dla poszczególnych gmin (1 egz.)
  - ochrony przeciwpożarowej z podziałem na leśnictwa, koordynatami i podziałkami kątowymi (3 egz.)
  - zagospodarowania rekreacyjnego (1 egz.)
  - obszarów chronionych i funkcji lasu (1 egz.)
  - walorów przyrodniczo-kulturowych (1 egz.)

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji cyfrowej w formacie PDF na nośniku elektronicznym.

Mapy przeznaczone dla RDLP w Toruniu:

1. Mapy przeglądowe - jak dla nadleśnictwa, tylko nie podklejone, po 1 egz. na każdy dawny obręb
2. Mapy gospodarcze – jak dla nadleśnictwa ale w rulonie.
3. Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa – 1 egz.

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji cyfrowej w formacie PDF, na nośniku elektronicznym.

Mapy przeznaczone dla DGLP :

Tylko w wersji cyfrowej w formacie PDF.

Wszelkie mapy nie przewidziane IUL i nie wyszczególnione powyżej a zapisane w referacie, nadleśnictwo wykona odrębnym zleceniem na własny koszt.

A13. Podział na obręby i leśnictwa

Zachować dotychczasowy podział na obręby i leśnictwa wg tabeli nr 2:

Tabela 2. Podział na obręby i leśnictwa

Lp.	Leśnictwo	Numer adresowy leśnictwa (SILP)	Numery obrębów leśnych
1	BACHOTEK	01	Obręb Mścín 1
2	KARBOWO	02	
3	OSTRÓWKI	03	
4	TĘGOWIEC	04	

5	GÓRALE	05	Obręb Zbiczno 2
6	GRABINY	06	
7	MAŁKI	07	
8	RYTEBŁOTA	08	
9	SZABDA	09	
10	ZAROŚLE	10	
11	BOREK	11	Obręb Ruda 3
12	BRYŃSK	12	
13	DŁUGI MOST	14	
14	GÓRZNO	15	
15	NOWY ŚWIAT	16	

14. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Nadleśnictwo przed rozpoczęciem prac terenowych przekaże Wykonawcy projektu PUL do weryfikacji materiały sporządzone na podstawie danych ZOL i własnych, definiujące obszary zagrożone występowaniem pędraczków oraz ewentualnie pozostałych szkód.

Zgodnie z §102 IUL obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód wyznacza się i nanosi na mapę przeglądową ochrony lasu według danych ZOL lub danych nadleśnictwa i wykonawcy PUL na podstawie wyników taksacji, potwierdzonych i uzgodnionych z ZOL. Wykonawca PUL zgodnie z §39 IUL dokona podczas taksacji oceny stopnia uszkodzenia drzewostanów i zamieści ją w opisie taksacyjnym podając jej rodzaj i rozkład. Szczególną uwagę należy zwrócić na uszkodzenia powodowane przez pędraki i jemiołę. Jeżeli konkretne uszkodzenia oraz ich uporczywość (wieloletnią powtarzalność) potwierdzi ZOL, decyzją NTG granice obszaru ich występowania zostaną uwzględnione na mapie ochrony lasu.

A15. Terminy i sposoby kontroli oraz odbioru prac urządzeniowych

Kontrola i odbiór prac urządzeniowych będą przeprowadzone zgodnie z Zarządzeniem nr 63/2002 DGLP z dnia 13.08.2002r. i obejmować będą:

- bieżące konsultacje taksatora z leśniczym
- kontrole terenowe prac wykonanych w danym miesiącu (najwyżej dwóch) po przekazaniu przez wykonawcę protokołu zaawansowania i odbioru robót z wyszczególnionymi wykonanymi pracami (pracownik RDLP, ewentualnie z przedstawicielem nadleśnictwa);
- konsultacje opisów taksacyjnych na bieżąco i po zakończonej taksacji leśnictwa (taksator, leśniczy)
- szczegółowy odbiór opisów taksacyjnych po zakończeniu prac terenowych (taksator, leśniczy, inżynier nadzoru);
- analizę próbnych wydruków opisów taksacyjnych, sukcesywnie leśnictwami (nadleśnictwo);

- analizę planu użytków rębnych (RDLP, nadleśnictwo);
- komisyjny odbiór założonych powierzchni próbnych pomiaru miąższości
- odbiór prac terenowych urządzania lasu - podsumowanie (wykonawca, RDLP, nadleśnictwo);

Protokółarnym uzgodnieniom podlegać będą:

- powierzchnie leśne nie zalesione (halizny, płazowiny, zręby zaległe);
- drzewostany do przebudowy;
- plan cięć użytków rębnych
- drzewostany bez wskazań gospodarczych;
- zręby i odnowienia z 2024 roku;
- zręby planowane na 2025 rok;
- końcowe opisy taksacyjne wraz ze wskazaniem gospodarczymi dla każdego leśnictwa;
- grunty ujęte w wykazach rozbieżności

A16. Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz prezentowanie programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

Wykonawca planu urządzenia lasu wykona wydruki i oprawę opisów taksacyjnych dla nadleśnictwa, RDLP i poszczególnych leśnictw.

Aktualizację „Programu ochrony przyrody” sporządzić zgodnie z §110-112, jako odrębny tom w sztywnej oprawie. Danych wrażliwych, dotyczących szczegółowej lokalizacji stanowisk roślin, zwierząt i grzybów chronionych wraz ze strefami ich ochrony nie umieszczać w POP. Dane te sporządzić należy w odrębnym opracowaniu w miękkiej oprawie, jako załącznik do planu urządzenia lasu – „POP-lokalizacja chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów”, w 3-ch egz. (Nadleśnictwo, RDLP w Toruniu, RDOŚ w Bydgoszczy i Olsztynie).

Wykazy projektowanych zadań gospodarczych sporządzić w osobnym opracowaniu dla nadleśnictwa w 3-ch egz. (1 egz./obręb) o nazwie „Wykazy zagospodarowania lasu” zawierające: wykaz obiektów selekcji nasiennej w tym upraw pochodnych (wzór nr 2), wykaz drzewostanów do przebudowy (wzór nr 3), wykaz drzewostanów w KO (wzór nr 4), wykaz drzewostanów w KDO (wzór nr 5), wykaz projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6), wykaz projektowanych cięć przedrębnych oraz wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu.

Opis ogólny nadleśnictwa (elaborat zawierający instrukcyjne wykazy - wzory nr 2 do 7), wykazy zagospodarowania lasu, program ochrony przyrody, prognozę oddziaływania na środowisko, opisy taksacyjne i operaty dla leśniczych (zawierające opisy taksacyjne, wykazy

zagospodarowania lasu oraz wyciągi z POP), wykonać oprócz formy analogowej również w formie cyfrowej (w formacie PDF, XLS, DOC). Formy analogowe - za wyjątkiem prognozy, oprawić w twarde oprawy formatu A4 z kieszeniami na mapy i nośniki z wersjami cyfrowymi. Wyciągi z POP zamieszczone w operacie dla leśniczych (np. w formie tabelarycznej wg wydzieleń), powinny zawierać informacje dotyczące danego leśnictwa w zakresie wylistowania form ochrony przyrody (powierzchniowych i punktowych), siedlisk przyrodniczych, obiektów historyczno-kulturowych wraz z podaniem projektowanych w nich zabiegów gospodarczych i zaleceń ochronnych.

Mapy gospodarczo-przeładowe drzewostanów i projektowanych cięć, siedlisk leśnych oraz obszarów chronionych i funkcji lasu (zafoliowane i podklejone na płótnie), zbiorczo w twardym futerale formatu A4 lub A5 dla każdego leśnictwa.

Mapy przeglądowe drzewostanów i cięć w wersjach zafoliowanych i podklejonych na płótnie, każda w twardym futerale formatu A4 lub A5.

Wykonawca planu u.l. wykorzysta opracowany zgodnie z zarządzeniem nr 28 DGLP z dnia 27.04.2018r., „Projekt docelowej sieci drogowej Nadleśnictwa Brodnica”, stanowiący podstawę do określenia kierunkowych potrzeb w zakresie infrastruktury drogowej w nadleśnictwie (§ 108 ust. 1 pkt. 1 IUL). Zgodnie z ww. zarządzeniem dane o charakterze przestrzennym znajdujące się w DSD stanowią dane źródłowe wewnętrzne do Standardu Leśnej Mapy Numerycznej. W związku z czym Wykonawca projektu PUL przyjmie przebieg oraz szerokość dróg (szerokość korony drogi) z DSD. W sytuacjach, w których Wykonawca stwierdzi rozbieżność w przebiegu dróg, należy postępować zgodnie z wytycznymi DGLP zawartymi w piśmie z dnia 26.10.2020r. (znak spr.: ZU.6000.23.2020). Różnice w przebiegu dróg wchodzących w skład DSD, stwierdzone podczas taksacji Wykonawca projektu PUL zgłosi Nadleśniczemu na bieżąco w formie wykazu rozbieżności.

Ekspertyzy ekonomicznej w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej nie sporządzać.

A17. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000

Nie sporządzać tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000.

A18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

W prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko (POOŚ), wykonawca uwzględni wszystkie informacje dotyczące zwłaszcza stanu przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych zawartych w istniejących planach ochrony rezerwatów przyrody i parków

krajobrazowych oraz istniejących i projektowanych PZO dla obszarów Natura 2000. Zawarte w nich zadania ochronne należy uwzględnić we wskazaniach gospodarczych opisów taksacyjnych oraz opisać w POP. Dyrektor RDLP w Toruniu wystąpił do RDOŚ w Bydgoszczy i Olsztynie o udostępnienie danych przyrodniczych (w tym danych przestrzennych) dotyczących obszarów chronionych. Otrzymane dane przekazane zostaną wykonawcy PUL do wykorzystania.

Część B : Założenia do planu urządzenia lasu

B1. Obszary chronione i funkcje lasu

Obszary chronione na terenie Nadleśnictwa Brodnica zgodnie z danymi nadleśnictwa:

1. Rezerwaty przyrody

Istniejące:

- Wyspa na Jeziorze Wielkie Partęczyny 0,35 ha,
- Mieliwo 11,73 ha,
- Ostrowy nad Brynicą 2,06 ha,
- Bagno Mostki 135,04 ha,
- Szumny Zdrój im. Kazimierza Sulisławskiego 37,04 ha,
- Okonek 9,04 ha,
- Bachotek 22,71 ha,
- Jar Brynicy 28,29 ha,
- Jar Grądowy Cielęta 70,43 ha,
- Czarny Bryńsk 13,13 ha,
- Stręszek 4,46 ha,
- Retno 33,60 ha,
- Żurawie Bagno 5,56 ha.
- Rzeka Drwęca (0,00 ha w zarządzie n-ctwa)

Projektowane:

- Jezioro Mścina

2. Parki krajobrazowe:

- Brodnicki Park Krajobrazowy 16935,93 ha - w stanie posiadania Nadleśnictwa Brodnica około 8691,32 ha,
- Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy - 27531,20 ha - w stanie posiadania Nadleśnictwa Brodnica około 6431,23 ha w obrębie leśnym Ruda.

3. Obszary Chronionego Krajobrazu:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy 55052,63 ha - w stanie posiadania nadleśnictwa 3648,96 ha,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Osy i Gardęgi 15876,97 ha - w stanie posiadania nadleśnictwa 27,72 ha w obrębie Zbiczno w województwie warmińsko-mazurskim,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Drwęcy 17472,40 ha - w stanie posiadania nadleśnictwa - 503,70 ha
- Skarliński Obszar Chronionego Krajobrazu jego część obejmuje północną część zasięgu terytorialnego nadleśnictwa (bez gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Brodnica).

4. Obszary Natura 2000:

- Bagienna Dolina Drwęcy 3366.06 ha (PLB 040002, OSO) w stanie posiadania Nadleśnictwa Brodnica obejmuje powierzchnię 1224,79 ha,
- Ostoja Brodnicka 4176.86 ha (PLH 040036, SOO) w stanie posiadania nadleśnictwa – 1812,64 ha,
- Dolina Drwęcy 12565.15 ha (PLH 280001, SOO) w stanie posiadania Nadleśnictwa Brodnica – 356,20 ha,
- Ostoja Lidzbarska 8866.93 ha (PLH 280012 SOO) w stanie posiadania nadleśnictwa 2005,44 ha.

5. Strefy ochrony całorocznej i okresowej ptaków:

- bielik (7 stref, razem 423,62 ha w zarządzie n-ctwa)
- bocian czarny (1 strefa, 19,66 ha w zarządzie n-ctwa)

6. Użytki ekologiczne (121 szt. na łącznej powierzchni 361,86 ha w zarządzie n-ctwa)

7. Pomniki przyrody – 38 szt. (w tym: 32 pojedyncze drzewa, 5 grup drzew, 1 głąz narzutowy)

Ze względu na dominujące funkcje lasu, do celów planowania urządzeniowego należy przyjąć podział na trzy główne grupy lasów:

- I. Lasy rezerwatowe – obejmujące grunty rezerwatu przyrody
- II. Lasy ochronne – zgodnie z wytycznymi pkt. A.2, wg nowej Decyzji MKiŚ
- III. Lasy gospodarcze- pozostałe lasy

B2. Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnienie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Typy siedliskowe lasu przyjąć na podstawie operatu glebowo-siedliskowego opracowanego wg stanu na 01.01.1998r.

Dla wszystkich siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 oraz pozytywnie zweryfikowanych poza obszarami Natura 2000, w opisie taksacyjnym w polu „Siedlisko przyrodnicze”, należy zamieszczać kody tych siedlisk, ich stan zachowania oraz powierzchnię w wydzieleniu.

B3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym

Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym oraz orientacyjny skład gatunkowy upraw wg tabeli nr 3.

Tabela 3. Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym:

TSL	TD	Orientacyjny skład odnowień w [%]
Bśw	So	So 80 – 90%, Brz, Św i inne 10 – 20%
Bb	So	So 80%, Brz i inne 20%
BMśw * (-)	So	So 70%, Bk 10%, Dbb 10%, Md, Św, Brz i inne 10%
BMśw * # oraz BMśw *** ^	Bk – So	So 60%, Bk 20%, Dbb 10%, Md, Św, Brz i inne 10
BMśw *** (-)	So	So 70%, Dbb 10%, Bk, Md, Brz i inne 20%.
BMśw *** #	Db – So	So 60%, Dbb 20%, Bk, Md, Brz i inne 20%
BMw	So	So 80%, Dbb 10%, Św, Brz i inne 10%
BMb	Brz – So	So 70%, Brz, Ol i inne 30%
LMśw * ^	Bk – So	So 40%, Bk 20%, Db 20%, Jw 10%, Md, Św, Brz i inne 10%.
LMśw *** (oraz *)	Db – So	So 40%, Db 30%, Bk 10%, Jw 10%, Md, Św, Brz i inne 10
LMśw * #	So – Bk	Bk 40%, So 30%, Św 10%, Db 10% Brz i inne 10%
LMśw *** # (oraz *)	So – Db	Db 40%, So 30%, Św 10%, Bk 10% Brz i inne 10%
LMw +	Db – So	Db 40%, So 40%, Św, Brz i inne 20%
LMw (-)	Św – Db – So	So 50%, Św 20%, Db 20%, Brz i inne 10%
LMb	Ol	Ol 70%, Brz i inne 30%
Lśw *	Db – Bk	Bk 60%, Db 30%, Md, Św, Lp, Brz i inne 10%
	Bk	Bk 80%, Db, Brz i inne 20%
Lśw ***	Bk – Db ^	Db 60%, Bk 20%, Md, Św, Lp, Brz i inne 20%
	Db	Db 80%, Lp, Gb, Brz i inne 20%
Lw	Js – Db	Db 70%, Js 20%, Kl, Św, Brz i inne 10% !
Ol	Ol	Ol 90%, Brz i inne 10%
OlJ	Js – Ol	Ol 50%, Js 20%, Db, Brz, Św i inne 30% !
LŁ	Db	Db 70%, Js 20%, Gb, Lp i inne 10% !

* - kraina I

*** - kraina III

- wariant silnie świeży oraz na glebach mocniejszych (zwięzłych)

^ - ze współpanującym Bk w istniejących uprawach i drzewostanach zwłaszcza na obszarze III Krainy

! – w związku z chorobą Js, możliwe jest zastosowanie zamiennie Jw., Wz.

+ - wariant mocniejszy

(-) - wariant słabszy

Typy drzewostanów o kierunku ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych przyjąć zgodnie z zapisami w PZO, Planach Ochrony lub poniższej Tabeli 4.

Tab. 4. Typy drzewostanów o dominującym kierunku ochronnym

Lp	Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy odwień (w %)
1	2	3	4	5	6
1.	Kwaśna buczyna niżowa <i>Luzulo pilosae-Fagetum</i>	9110	LMśw	Bk	Bk 70, Dbb 20, Dbs,,So, Brz, Md 10
2.	Żyzne buczyny niżowe <i>Galio-odorati Fagetum</i>	9130	Lśw	Bk	Bk 80, Db, Jw, Gb, Kl, 20
3.	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio sylvatici – Carpinetum, Tilio- Carpinetum</i>	9170	Lśw	Gb-Lp-Db	Dbs 40, Lp 20, Gb 20, Kl, Wzs, Wzp,Klp i inne 20.
			Lw	Db	Dbs 70, Gb, Lp, Js, Dbb 20, Kl, Wzs, Olc, i inne 10
			LMśw	Lp-Gb-Db	Gb 30, Dbs 30, Lp 20, Bk, Kl, Klp Dbb i inne 20.
4.	Kwaśne dąbrowy <i>Quercetea robori- petraea</i>	9190	BMśw	Db	Dbb 70, Dbs, Brz, Bk, 20, Kl, Lp, Jrz, So, 10
			LMśw		
			BMw	Brz-Db	Dbs 70, Brzom, Brzb 20, Js,Tp, Św i inne do 10
			LMw		
5.	Brzezina bagienna <i>Vaccinio uliginosi- Betuletum pubescentis</i>	91D0	BMb	So-Brz om.	Brz.om. 50-60, So 20-30, Olc i inne 10-20.
	Kontynentalny bór bagienny <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>		Bb	So	So 80, Brz om. i inne 20
6.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenionglutinoso-incanae</i>	91E0	OIJ	Js-OI	Olcz 50, Js 30, Wbk,Wbb, Tpb, Tpcz 20.
7.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo- jesionowe: <i>Ficario-Ulmetum</i>	91F0	Lw	Js-Db	Dbs 30, Js 30, Wzs, Wzp 20 Kl, Klp Jw, Gb, Lp 20
			OIJ	Db-Js-Wz	Wzs 30, Js 30, Dbs 20, Kl, Jw, Olcz i inne 20
8.	Cieplolubne dąbrowy <i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>	91I0	Lśw	Db	Dbs 80, Lp, Brz, Os i inne 20
			LMśw	Db	Dbs 60, Dbb 20, Lp, Brz, Jrz 20

Przyjęte orientacyjne składy gatunkowe na siedliskach chronionych mogą ulec zmianie ze względu na zamieranie jesionu wyniosłego.

B4. Wieki rębności

Zgodnie z zarządzeniem nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 19 maja 2004 roku przyjąć następujące wieki rębności:

Tabela 5. Wiek rębności

Rodzaj/Gatunek	Wiek rębności
Db	160
Bk, Js	130
So, Md, Lp, Kl, Jw, Dg, Wz,	110
Sw, Gb	80
Brz, Olcz,	70
Ol odr. Ak, Wb, Oś, Tp	60
Olsz,	40

Przeciętne wieki rębności ustalone zostały głównie w celu obliczenia etatów wg dojrzałości i nie muszą być zgodne z wiekiem dojrzałości rębnej ustalonym indywidualnie dla każdego drzewostanu. Przyjąc następujący sposób ustalania wieków dojrzałości rębnej:

- dla drzewostanów, dla których określa się dwucyfrową jakość hodowlaną wiek dojrzałości rębnej utożsamia się z przeciętnym wiekiem rębności określonym dla gatunku panującego,
- dla drzewostanów starszych lub zakwalifikowanych do przebudowy, dla których określa się jednocyfrową jakość techniczną wiek dojrzałości rębnej określony zostanie indywidualnie dla każdego drzewostanu zgodnie z kryteriami podanymi w § 83 pkt 6 instrukcji zarządzania lasu.

B5. Podział na gospodarstwa

Przyjąc następujący podział na gospodarstwa:

- Gospodarstwo specjalne (S);
- Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O);
- Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G).

Na potrzeby obliczenia etatów cząstkowych w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych, wyodrębnić obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania:

- zrębowy sposób zagospodarowania (GZ), na siedliskach Bśw, BMśw (z TD-So), BMw, Ol
- przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ), na pozostałych siedliskach

W skład **gospodarstwa specjalnego** zaliczyć:

- istniejące rezerwy przyrody wraz z otulinami
- projektowane rezerwy przyrody wraz z otulinami
- lasy glebochronne położone na stokach i stromych zboczach o nachyleniu powyżej 45°
- lasy położone na glebowej powierzchni wzorcowej (GPW)
- lasy w strefach ochrony ścisłej (całorocznej) ostoi zwierząt objętych ochroną gatunkową
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne (L-ctwo Ostrówki)
- lasy na siedliskach Bb, BMb, LMb
- WDN wraz z otulinami
- lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności państwa – rezerwa na pniu

- lasy o szczególnych walorach przyrodniczych i kulturowych, w tym: leśne siedliska przyrodnicze, drzewostany cenne przyrodniczo (zgodnie z wykazem nadleśniczego), grodziska, obiekty archeologiczne, grupowe pomniki przyrody, otuliny miejsc pamięci.

W skład **gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych** wejdą wszystkie lasy ochronne wg nowej decyzji z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

W skład **gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych** wejdą wszystkie lasy pozostałe.

B6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych

Przyjąć następujące rodzaje i formy rębni według typów siedliskowych lasu (Tabela 6):

Tabela 6. Rodzaje, formy rębni i okresy odnowienia

Typ siedliskowy lasu (pow. w ha)	Rodzaj i forma rębni		Nawrót cięć lub okres odnowienia
	zasadnicza	dopuszczalna	
Bśw – 1169 ha	I b	I c, II b	I b, c 5 lat IIb do 10 lat
BMśw – 5228 ha	I b ^ IIIa *	Ic, II b, IVd, Va,b, !	I b, c 5 lat IIIa 10- 15 lat IIb do 10 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
BMw – 9 ha	I b	III a, IV d, Va,b, !	I b 5 lat, IIIa 10-15 lat, IVd, Va,b, 30 - 50 lat
LMśw – 10033 ha	III a III b	II b, IV d, Va,b !	III a 10 -15 lat III b, II b 10-20 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
LMw – 80 ha	III a	II b, III b, IV d, Va,b, !	III a 10-15 lat III b, II b 10-20 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
Lśw – 2002 ha	II a, II b, II d	III a, III b, IV d, Va,b, !	IIa, IIb, II d, 15-20 lat III a IIIb 10-15 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
Lw – 71 ha	II a, II d, IIIb	I b, IV d, Va,b, !	IIa, II d, 15-20 lat IIIb 10-20 lat I b 5 lat IVd, Va,b, 30-50 lat
Ol – 570 ha	I c	I b, IV, V,	5 lat
OIJ – 144 ha	II a, II b	Ic, I b, III a, IVd	Iia, Iib 15-20 lat I c, I b 5 lat III a 10-15 lat
Lł – 27 ha	II a, II b	I c	Iia, Iib 15-20 lat Ic 5 lat

* - mocniejsze odmiany

^ - słabsze odmiany

! – RbIVd i Va,b zwłaszcza w strefach intensywnego oddziaływania społecznego

W drzewostanach „pokłeskowych” oraz silnie opanowanych przez jemiolę dopuszcza się dostosowanie formy rębni do indywidualnego kierunku ich przebudowy.

Podczas prac projektowych przyjąć kierunkowo następujące zasady użytkowania rębne:

- szerokość działki manipulacyjnej projektowanych zrębów zupełnych nie powinna przekraczać 60 m, a ich powierzchnia 4 ha. W przypadkach nietypowych wystarczy zachowanie jednego z tych parametrów. Przy projektowaniu rębni III szerokość działki manipulacyjnej powinna być wystarczająca do założenia poprawnie usytuowanych gniazd;
- utrzymanie dotychczasowego podziału na ostępy oraz kierunki cięć tak jak w poprzednim planie urządzenia lasu,
- nie projektować użytkowania w drzewostanach na siedlisku Bb, BMb i LMb
- dopuszczenie do projektowania cięć rębnych na 2 pasach manipulacyjnych w 10-leciu przy zachowaniu nawrotów cięć przy cięciach zupełnych i częściowych uprzątających,
- użytkowanie rębne w gospodarstwie specjalnym wynikać będzie ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych,
- w drzewostanach silnie opanowanych przez jemiolę użytkowanie rębne zaprojektować z większą intensywnością,
- wykaz projektowanych cięć rębnych wykonać na I 10-lecie z podziałem na działki zrębowe bez podziału na lata gospodarcze,
- w blokach drzewostanów jednowiekowych i jednogatunkowych zaprojektować wręby,
- w celu przyspieszenia procesu odnowienia w ostępach, w których występują zakłócenia ładu przestrzenno-czasowego należy wykonać cięcia w ramach tzw. ostępów przejściowych,
- dla każdej pozycji rębnej projektować maksymalnie 95% masy wg indywidualnych potrzeb, zastosowanej rębni oraz uwzględnienia powierzchni ewentualnego ekotonu, z myślą o pozostawianiu co najmniej 5% masy w formie przestojów, z wyłączeniem bloków upraw pochodnych. Dopuszcza się nie pozostawiania fragmentów starodrzewu w przypadku zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi, a także na powierzchniach zrębów mniejszych niż 1 ha,
- nie tworzyć osobnych wydzieleń wzdłuż głównych dróg i linii kolejowych, jako stref ekotonowych,
- kształtowanie lub tworzenie stref ekotonowych należy ograniczyć do jezior, rzek, strumyków, cieków wodnych, źródlisk, bagien, miejsc pamięci i kultu religijnego. W przypadku, gdy na projektowanej działce zrębowej w ramach Rb I zachodzi potrzeba utworzenia ekotonu lub jego części, ekoton lub jego część uwzględnić w planowanej do pozyskania wielkości grubizny i powierzchni do odnowienia, poprzez odpowiednie ich zmniejszenie.
- użytkowanie rębne drzewostanów sosnowych VIII i starszych klas wieku projektować tylko w przypadku, gdy zajmują większy, zwarty obszar (np. powyżej 2 ha) lub stanowią zagrożenie.
- na siedliskach bagiennych Ol i OLJ na glebach organicznych i organiczno-mineralnych, zgodnie z wytycznymi RDLP w Toruniu dotyczącymi pozyskiwania drewna na siedliskach hydrogenicznych (pismo: ZO.720.13.2022 z dnia 21.07.2022r.) nie projektowanie użytkowania ograniczyć do niewielkich (np. do ok.2 ha) powierzchni tych siedlisk, położonych wśród siedlisk świeżych. Na większych powierzchniach projektowanie użytkowania rębego jest możliwe pod warunkiem zastosowania zrębów złożonych (Rb IV, V) lub RbIc (rzadziej RbIb) o stosunkowo niewielkich powierzchniach do odnowienia, gwarantujących nie pogorszenie stanu

siedliska oraz zminimalizowanie negatywnego wpływu na zmiany poziomu wód gruntowych.

- na niewielkich powierzchniach na siedliskach lasowych zaprojektować rębnię zupełną.
- zgodnie z zarządzeniem nr 58 DGLP z dnia 05.07.2022r. w sprawie „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie LP”, w strefach intensywnego oddziaływania społecznego – obligatoryjnie a w strefach zrównoważonego oddziaływania społecznego – fakultatywnie (wg potrzeb), zagospodarowanie lasu w zakresie sposobu użytkowania, należy projektować wg ww. wytycznych z zastosowaniem rębni stopniowych (IVd udoskonalona) lub przerębowych (Va i Vb), z długim lub bardzo długim okresem odnowienia. Strefy oddziaływania społecznego wnieść na mapę zagospodarowania turystycznego.

Gotowy, wcześniej uzgodniony z nadleśnictwem oraz z RDLP, plan cięć użytków rębnych wraz z mapami cięć wykonawca przedłoży na Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG). Zaakceptowany na NTG etat masowy użytków rębnych stanowić będzie maksymalną, zatwierdzoną przez Ministra właściwego ds. środowiska wielkość pozyskania w okresie obowiązywania PUL, bez możliwości kompensacji z szacunkowo określonym rozmiarem użytków przedrębnych.

B7. Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

Zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w pkt. A9 niniejszego protokołu.

B8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

W trakcie prac terenowych w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębnym, w zależności od stadium rozwojowego określić rodzaj zabiegu: CP, CP/TW, TW, TP. Do określenia rodzaju zabiegu należy przyjąć stadium rozwojowe drzewostanu, a nie jego wiek. Dwa nawroty cięć pielęgnacyjnych (CP/TW) należy ograniczyć do drzewostanów na przełomie I i II klasy wieku, liściastych i mieszanych oraz w dynamicznie przyrastających drzewostanach sosnowych na siedliskach lasowych, a także w przypadku stwierdzenia na gruncie drzewostanu zaniedbanego pielęgnacyjnie.

W zdrowych drzewostanach V i starszych klas wieku, o niższym zadrzewieniu i równomiernym zwarcie, można odstąpić od projektowania TP. Wykaz takich drzewostanów uzgodniony będzie z nadleśnictwem i przedstawiony zostanie w trakcie odbioru prac terenowych i zatwierdzony na NTG.

Nie projektować czyszczeń późnych z masą (CPP).

Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, będący sumą powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego -**jeden nawrót**- jest wielkością obligatoryjną, która przyjęta zostanie na posiedzeniu NTG. Orientacyjny etat cięć użytkowania przedrębego w

wymiarze masowym określony zostanie również na posiedzeniu NTG. Jego wysokość zawierać się będzie w przedziale 50-75% spodziewanego przyrostu bieżącego w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu z wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębного.

B9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu

Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym oraz orientacyjne składy odnowień przyjąć zgodnie z tabelą 3 w pkt B3 protokołu. Typy drzewostanów o kierunku ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych przyjąć zgodnie z zapisami w PZO i PO lub tabelą 4 w pkt. B3 protokołu.

Wszystkie zabiegi hodowlane dla istniejących upraw i młodników oraz istniejących halizn, zrębów, płazowin, młodników po rębniach złożonych i KDO, należy projektować wg aktualnych potrzeb hodowlanych, na powierzchni zredukowanej (bez pow. pnsw), w jednym nawrocie oraz zapisywać w opisach taksacyjnych.

W opisie taksacyjnym dla istniejących halizn, zrębów, płazowin, młodników po rębniach złożonych i KDO projektować „ODN” i „PIEL” a dla istniejących upraw jeden z zabiegów pielęgnacyjnych „PIEL” lub „CW”.

Do podsadzeń zaplanować w szczególności drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz drzewostany na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarciu, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku, uzgodnione jako grupa „C – drzewostany do przebudowy częściowej”,

Do dolesień nie przeznaczać drobnych luk i przerzedzeń odgrywających pozytywną rolę w zakresie bioróżnorodności i kształtowania klimatu wnętrza lasu.

Nie projektować podszytów a grunty do zalesienia należy uzgodnić z nadleśnictwem. Do zalesienia należy brać wyłącznie grunty przewidziane do zalesień w dokumentacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub warunkach zabudowy.

W tabeli XVIII powierzchnia ww. wskazań hodowlanych będzie wyszczególniona zbiorczo dla tsl, jako podsumowanie zadań hodowlanych zawartych w opisach taksacyjnych, stanowiących hodowlane zadania obligatoryjne.

W odniesieniu do upraw projektowanych nie planować szczegółowo powierzchni ich pielęgnowania (nie zapisywać w opisach taksacyjnych) a orientacyjną ich wielkość ujmować globalnie w opisie ogólnym (elaboracie) i podsumowaniu tabeli XVIII.

Pod tabelą, w dodanym wierszu będą podane zbiorczo czynności hodowlane dla upraw projektowanych w wysokościach ustalonych na KZP. Łączna powierzchnia tych zadań będzie podstawą wypełnienia części hodowlanej wniosku o zatwierdzenie (wzór nr 8) w zakresie

zadań określonych kierunkowo (fakultatywnych), jak: projektowane odnowienia, zalesienia, podsadzenia, dolesienia, uzupełnienia, poprawki czy melioracje agrotechniczne.

Powierzchnię projektowanych odnowień przyjąć w wysokości 80% planowanych na 10-letnie zrębów (zręby wykonane w pierwszych ośmiu latach planu). Powierzchnię pielęgnacji upraw projektowanych – tylko jako PIEL - przyjąć w wysokości 50% planowanej do odnowienia powierzchni zrębów. Poprawki i uzupełnienia w projektowanych odnowieniach należy przyjąć w wysokości 10% planowanej do odnowienia powierzchni zrębów projektowanych. Melioracje agrotechniczne dla upraw projektowanych, zaplanować dla 80% powierzchni do odnowienia projektowanych zrębów.

Stosownie do treści Zarządzenia Nr 58/2012 DGLP z dn. 31.08.2012 r. w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, Wykonawca sporządzi wykaz wszystkich opisanych w trakcie prac UL powierzchni z odnowieniem naturalnym. Wykaz ten powinien być zaprezentowany podczas obrad NTG, zamieszczony w opisie ogólnym i wykorzystany do monitoringu odnowień naturalnych w Nadleśnictwie. Zgodnie z wytycznymi RDLP w Toruniu dotyczącymi urozmaicenia składu gatunkowego upraw i preferowania odnowień naturalnych w warunkach zmian klimatycznych (pismo: ZG.7010.7.2022 z dnia 26.05.2022r.) należy m.in. zwrócić szczególną uwagę przy ustalaniu składu gatunkowego upraw i uwzględnić w składzie uprawy istniejące odnowienia naturalne o odpowiedniej jakości hodowlanej.

Na obowiązkową powierzchnię pielęgnowania lasu składać się będą **jednokrotne zabiegi** (bez nawrotów) pielęgnowania zainwentaryzowanych upraw (w tym upraw po rębni złożonej), zrębów, halizn, płazowin i młodników po rębni złożonej (**PIEL lub CW**), pielęgnowania zainwentaryzowanych młodników (CP) oraz trzebieże (TW i TP). Powierzchnia ta, podlegająca zatwierdzeniu wynikać będzie z tabeli XVII i XVIII oraz równa będzie powierzchni wynikającej z podsumowania odpowiednich zadań pielęgnacyjnych opisów taksacyjnych.

B10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

Kierunkowe zadania dotyczące ogólnej ochrony lasu zostaną omówione w opisie ogólnym planu urządzenia lasu na podstawie danych dostarczonych przez nadleśnictwo, ZOL oraz zebranych podczas taksacji leśnej (uszkodzenia drzewostanów) zgodnie z § 39 instrukcji zarządzania lasu. Podczas taksacji należy szczególną uwagę zwrócić na inwentaryzację szkód od: pędraków, jemioly, owadów, grzybów, zwierzyny, czynników klimatycznych w tym zakłóceń stosunków wodnych. Zakłócenia stosunków wodnych jako przyczynę uszkodzeń, należy definiować głównie w oparciu o informację z operatu glebowo-siedliskowego,

dotyczącą stanu siedliska leśnego: Z1d – zniekształcony, odwodniony, Z3a – przekształcony, odwodniony.

Na mapie ochrony lasu w uzgodnieniu z nadleśnictwem oprócz elementów obligatoryjnych przewidzianych IUL tom III, nanieść miejsca wywieszania pułapek feromonowych do odłowu samców brudnicy mniszki w ilości ustalonej przez nadleśniczego, powierzchni monitoringu SPO, miejsca stosowania metody ogniskowo-kompleksowej ochrony lasu oraz zatwierdzone przez ZOL powierzchnie zagrożone uporczywym występowaniem szkód.

Na podstawie analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie gospodarczym zostanie określona kategoria zagrożenia pożarowego nadleśnictwa. Wykonawca p.u.l. wykona weryfikacji pasów przeciwpożarowych przy drogach publicznych, torach kolejowych, parkingach i zakładach przemysłowych oraz dokona analizy istniejącej infrastruktury p.poż. (dojazdy pożarowe, punkty czerpania wody) w zakresie potrzeb wynikających z określonej kategorii zagrożenia pożarowego oraz planowanego rozwoju infrastruktury drogowej.

Na wykonawcy planu będzie spoczywał obowiązek uzgodnienia zagadnień dotyczących ochrony przeciwpożarowej z Komendantem Wojewódzkim PSP.

Na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej muszą się znaleźć następujące elementy (istniejące i projektowane): siedziby nadleśnictwa i leśnictw, kategoria zagrożenia pożarowego, pasy p.poż., bazy sprzętu pożarowego, drzewostany potencjalnie narażonych na pożary, siedziby straży pożarnych: PSP i OSP, wieże i maszty obserwacyjne z koordynatami, punkty alarmowo-dyspozycyjne, punkty telefoniczne, lokalizacja radiostacji, ośrodki wypoczynkowe, lądowiska, przejazdy przez tory kolejowe, przepusty, mosty, wiadukty, punkty czerpania wody, hydranty, miejsca postoju pojazdów, parkingi, dojazdy pożarowe wraz z ich oznakowaniem, granice (leśnictw, powiatów, gmin), drogi (utwardzone, gruntowe), ciekі, tory kolejowe (wąsko i normalnotorowe). Podziemne linie energetyczne, gazociągi i inne rurociągi, będą przez wykonawcę wniesione na warstwę LMN, pod warunkiem ich udostępnienia przez nadleśnictwo.

B11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego

W ramach sporządzanego planu urządzenia lasu wykonawca opracuje wraz z nadleśnictwem docelowy plan zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego na 10 lat. Część opisowa i mapowa dotycząca zagospodarowania rekreacyjnego będzie zawierała elementy przewidziane w IUL z podziałem na istniejące i projektowane.

Na mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego nadleśnictwa zostaną wniesione wszystkie projektowane oraz zinwentaryzowane w trakcie prac terenowych i zweryfikowane przez nadleśnictwo elementy zagospodarowania rekreacyjnego oraz związane

z infrastrukturą edukacji ekologicznej takie jak: obiekty turystyczne, miejsca postoju, szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe i edukacyjne, szlaki do jazdy konnej, osobliwości przyrodnicze i historyczne, wiaty oraz obiekty infrastruktury edukacji ekologicznej. Wykonawca podczas prac taksacyjnych zinventaryzuje istniejące (oznakowane w terenie) szlaki turystyczne oraz zweryfikuje ich przebieg z danymi nadleśnictwa i przewodnikami turystycznymi PTTK. Wykonawca uwzględni również obszary objęte programem „Zanocuj w Lesie” oraz zaprojektowane strefy intensywnego i zrównoważonego oddziaływania społecznego o których mowa w zarządzeniu nr 58 DGLP z dnia 05.07.2022r. i naniesie je na mapy przeglądowe zagospodarowania turystycznego oraz warstwę LMN.

Na mapę należy wnieść również sieć dróg udostępnionych dla ruchu kołowego – dane przekaze Nadleśnictwo.

Elementy istniejące i projektowane dotyczące zagospodarowania turystycznego oraz związane z infrastrukturą edukacji ekologicznej, opisane zostaną w elaboracie planu urządzenia lasu.

W trakcie obrad NTG nadleśniczy przedstawi do akceptacji program edukacji ekologicznej w nadleśnictwie na najbliższe 10-lecie.

B12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

Projektowanie działań w zakresie użytkowania ubocznego – szczególnie dotyczące plantacji choinkowych oraz zagospodarowania łowieckiego, odbędzie się przy współpracy z nadleśnictwem. Wykonawca zaproponuje grunty do założenia nowych plantacji choinkowych. Elementy zagospodarowania łowieckiego wraz z obszarem obwodów łowieckich (granice na podstawie uchwał Sejmiku Samorządowego Województwa Kujawsko-pomorskiego i Warmińsko-Mazurskiego) i kół, uwzględnić na mapie zagospodarowania łowieckiego oraz wprowadzić do odpowiednich warstw leśnej mapy numerycznej zgodnie ze standardem, w oparciu o przekazane przez nadleśnictwo dane, w tym dane z aktualnych WPŁ. W celu zmniejszenia szkód od zwierzyny poprzez wzbogacenie jej bazy żerowej, Wykonawca zaproponuje dodatkowo nowe poletka łowieckie i pasy zaporowe. Należy wziąć pod uwagę wykorzystanie między innymi wierzby iwy, wprowadzanej w formie rzędowej na uprawach, w tsl: BMśw i LMśw.

B13. Wytyczne dotyczące infrastruktury nadleśnictwa

W planie urządzenia lasu w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji” opisane zostaną kierunkowo potrzeby w zakresie: budowy i remontów dróg, budynków, mostów, przepustów i urządzeń melioracyjnych, budowy i konserwacji zbiorników małej retencji oraz urządzeń na potrzeby turystyki i

rekreacji. Uwzględnione zostaną również inwestycje i zadania realizowane oraz planowane w zakresie infrastruktury w oparciu o przekazane przez nadleśnictwo dane.

B14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Charakterystykę warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa sporządzić zgodnie z §118 IUL. Ekspertyzy ekonomicznej w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej nie sporządzać.

B15. Szczegółowa prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Wykonawca prac urzędniowych określi i opíše stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego zgodnie z § 123 IUL, bez stosowania programów symulujących szczegółowo rozwój zasobów drzewnych.

B16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Aktualizacja i weryfikacja programu ochrony przyrody wykonana będzie zgodnie z § 110 111 i 112 IUL i umieszczona zostanie jako osobny tom planu urządzenia lasu. Aktualizacji wymagają przede wszystkim obszary i obiekty podlegające ochronie, gatunki roślin i zwierząt chronionych oraz obszary cenne pod względem przyrodniczym i kulturowym a nie objęte dotychczas żadną formą ochrony. Przy aktualizacji należy uwzględnić dane przyrodnicze otrzymane od RDOŚ w Bydgoszczy i Olsztynie przekazane Wykonawcy, zgodnie z pkt. A2 niniejszego protokołu. W programie ochrony przyrody nie zamieszczać danych dotyczących szczegółowych lokalizacji gatunków podlegających ochronie. Zgodnie z pkt. A16. protokołu, dane te w formie tabelarycznej zamieścić w odrębnym opracowaniu, jako załącznik do planu urządzenia lasu – „POP-lokalizacja chronionych gatunków roślin i zwierząt”. Wykonawca uzgodni z RDOŚ przed posiedzeniem NTG, zaplanowane wskazania gospodarcze w drzewostanach na terenach obszarów chronionych.

B17. Wydruk map tematycznych

Wykonawca prac urzędniowych wykona poszczególne mapy tematyczne zgodnie z IUL tom III oraz pkt. A12 protokołu. Wszelkie „pozainstrukcyjne” mapy tematyczne nadleśnictwo sporządzi na swój koszt odrębnym zleceniem.

B18. Projekt wystąpienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Dyrektor RDLP jako sporządzający projekt planu urządzenia lasu, wystąpi z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000.

B19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

W czasie taksacji Wykonawca PUL obejmie inwentaryzacją, opisze w opisach taksacyjnych i wniesie na mapę następujące powierzchnie nie stanowiące wydzielen:

- śródleśne oczka wodne i bagienka,
- drzewa o charakterze pomników przyrody,
- miejsca pamięci, cmentarze, mogiły,
- pomniki przyrody,
- obiekty kultu religijnego,
- istniejące urządzenia wodne i melioracyjne (m.in. mosty, przepusty, zastawki itp.),

Wykonawca PUL zinwentaryzuje „obce” naniesienia (obiekty, budynki) na gruntach nadleśnictwa i sporządzi wykaz tych naniesień z podaniem powierzchni gruntów w ha, liczby obiektów i powierzchni pod nimi w m².

W celu sprawnego przebiegu prac urzędniowych wskazane są częste kontakty personelu urzędniowego z pracownikami nadleśnictwa. Chodzi tu szczególnie o systematyczne uzgadnianie (omawianie) prac zamykanych na poszczególnych etapach. Ścisła współpraca wpłynie na wyższą jakość sporządzanego planu i pozwoli uwzględnić w nim specyfikę urządzanego obiektu. Nadleśnictwo udostępni wykonawcom planu u.l. wszystkie niezbędne dane, zaś wykonawcy zebrane dane inwentaryzacyjne oraz projektowane czynności gospodarcze w zakresie planowania hodowlanego będą konsultować z nadleśnictwem.

Ponieważ założenia do PUL opracowywane są na podstawie aktualnie jeszcze obowiązującej IUL a nowa instrukcja ma wejść w 2023 roku, niektóre ustalenia zawarte w protokole z KZP po wejściu w życie nowej IUL, mogą ulec zmianie.

Protokołowal:

Starszy Specjalista Służby Leśnej
ds. urządzania lasu

mgr inż. Janusz Nosowicz

Przewodniczący Komisji:

Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

Bartosz Pewniak

Zatwierdził:

p.o. Dyrektora Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Toruniu

Jarosław Molendowski

(Dyrektor RDLP w Toruniu)